

> Retouradres Postbus 16191 2500 BD Den Haag

Ministerie van Defensie
T.a.v. Directie Juridische Zaken
[REDACTED]
Postbus 20701
2500 ES 5-GRAVENHAGE
MPC 58B

ILT
Omgeving, dienstverlening en
vergunningverlening

Den Haag
Postbus 16191
2500 BD Den Haag

Contactpersoon

[REDACTED]
Bestuurs- en netwerkadviseur

Ons kenmerk
ILT-2025/27940

Datum 16 juli 2025
Betreft HUF-toets wetsvoorstel op de defensiegereedheid
(Wodg)

Geachte [REDACTED],

U heeft mij in uw brief van 11 juni jl. gevraagd om een HUF-toets uit te voeren op het wetsvoorstel op de defensiegereedheid. Met deze brief voldoe ik aan uw verzoek. Hieronder worden de belangrijkste conclusies van de HUF-toets benoemd. Voor een nadere toelichting verwijs ik u naar de bijgevoegde bijlagen.

Algemene opmerking

De Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) heeft met belangstelling kennisgenomen van het voorliggende wetsvoorstel op de defensiegereedheid (hierna de WodG). De ILT kijkt positief terug op de gesprekken in aanloop van dit wetstraject en blijft ook in het vervolg graag betrokken bij de gesprekken.

De huidige geopolitieke ontwikkelingen vragen om een groei van Defensie en hiermee ook van haar activiteiten. De ILT is als toezichthouder verantwoordelijk voor het afgeven van vergunningen voor de milieubelastende activiteiten die Defensie uitvoert op haar terreinen en voor het toezicht op het werken conform de verleende vergunningen. Daarnaast is er ook overlap met andere werkzaamheden van de ILT en defensieactiviteiten zoals luchtvaart, binnenvaart en vervoer van gevaarlijke stoffen. In een vergunning worden voorwaarden gesteld aan die activiteiten, zodat de gevolgen en risico's voor mens en milieu zo veel mogelijk worden beheerst.

Eerder heeft de ILT een signaalrapportage gepubliceerd over milieuvergunningen van Defensie.¹ Daarin heeft de ILT gesignaleerd dat de afweging van de belangen van Defensie en de leefomgeving vraagt om politieke keuzes. Met de voorgenomen groei van de Defensie en het sterk verouderde vergunningenbestand neemt het belang van die keuzes alleen maar toe. In het licht van dat signaal heeft de ILT het wetsvoorstel beoordeeld.

De WodG heeft een grote impact op de leefomgeving van inwoners van Nederland. Een aantal belangrijk aspecten die de ILT mist zijn: het ontbreken van een transparant kader hoe de belangen van Defensie en de leefomgeving tegen elkaar

¹ [Signaalrapportage milieuvergunningen Defensie](#)

worden afgewogen. Hiernaast is het onduidelijk hoe burgers en belanghebbenden voor hun belangen in de besluitvorming kunnen opkomen. Ten slotte zorgt de vrijblijvendheid van de vrijgestelde activiteiten ervoor dat de ILT geen goed zicht heeft en houdt op de huidige vergunde situatie.

ILT
Omgeving, dienstverlening en
vergunningverlening
Netwerken transport

De WodG bevat in de huidige vorm nog onduidelijkheden en risico's die nader uitgewerkt moeten worden via een algemene maatregel van bestuur (AMvB). Daardoor is het nog niet te zeggen wat de stand van de uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid is. Hieronder volgt per onderdeel van de HUF – toets een korte toelichting.

Datum
16 juli 2025

Ons kenmerk
ILT-2025/27940

Handhaafbaarheid

De ILT kan op dit moment niet beoordelen of het wetsvoorstel handhaafbaar is. Er zijn nog belangrijke punten die nadere uitwerking verdienen. De WodG geeft de minister van Defensie verregaande bevoegdheden om af te wijken van bestaande regels en procedures. Voorbeeld hiervan is het buiten werking stellen van (en toetsing aan) procedurele en inhoudelijke normen voor gereedstellingsactiviteiten. Uit het wetsvoorstel wordt onvoldoende duidelijk welke specifieke normen, regels en procedures buiten werking gesteld worden voor een gereedstellingsactiviteit. Nu (nog) niet duidelijk is welke normen dat zijn, kan de reikwijdte van de voorgestelde regeling nog niet worden beoordeeld. Dit betekent ook dat de ILT de impact op de leefomgeving en op de inspraakmogelijkheden van belanghebbenden niet kan beoordelen.

De ILT merkt verder op dat de WodG geen gebruik maakt van al bestaande ontheffingsbepalingen in overige wetgeving, voorbeeld hier is de Wet vervoer gevaarlijke stoffen (Wvgs). De Wvgs kent al bepaalde uitzonderingen voor vervoer door of onder verantwoordelijkheid van de krijgsmacht. Ten overvloede merkt de ILT op dat al bestaande uitzonderingen binnen wet- en regelgeving nog altijd gelden. De voorliggende wetgeving brengt hier geen verandering in.

Ook onderwerpen die de gereedstelling indirect raken, zoals kruitverbranding, het lozen van water en vervoer van materieel, zijn in de wet opgenomen. Hier ziet de ILT graag meer aandacht voor de afweging van de belangen van Defensie in verhouding tot de grondwettelijke taak en zorgplicht die voortvloeit uit artikel 21 van de Grondwet. Dit kan het draagvlak voor de activiteiten van Defensie vergroten en daarmee leiden tot minder klachten over ervaren hinder.

Uitvoerbaarheid

De ILT kan op dit moment niet oordelen of het wetsvoorstel op de defensiegereedheid uitvoerbaar is. De gevolgen voor de uitvoerbaarheid zijn sterk afhankelijk van verdere invulling van de gereedstellingsactiviteiten en de uitwerking van de AMvB's.

Over het algemeen gezien kan worden gesteld dat de uitvoering van toezicht complexer zal worden omdat er rekening gehouden moet worden met meer vrijstellingen en ontheffingen. Gezien de intensivering van de Defensieactiviteiten zal er ook meer hinder ondervonden worden. Dat zal leiden tot meer klachten van omwonenden en belanghebbenden. Deze worden door de ILT behandeld en zullen meer capaciteit vragen van de ILT.

Voor vergunningverlening geldt dat een intensivering van de Defensieactiviteiten tot meer vergunningaanvragen zal leiden. Het uitgangspunt is dat de vrijgestelde of te ontheffen activiteiten in te toekomst vergund gaan worden. De ILT vraagt aandacht voor een goede voorbereiding van vergunningaanvragen door Defensie, zodat de ILT in staat wordt gesteld om snel tot de afgifte van een vergunning over te gaan. Verder komt er binnen de WodG een adviesbevoegdheid voor de ILT, voorafgaand aan de uitvoering van een gereedstellingsactiviteit. Voor de behandeling van vergunningen en het adviseren over gereedstellingsactiviteiten, zal de ILT extra capaciteit nodig hebben.

ILT
Omgeving, dienstverlening en
vergunningverlening
Netwerken transport

Datum
16 juli 2025

Ons kenmerk
ILT-2025/27940

De verdere gevolgen hiervan kunnen pas in beeld worden gebracht als de regelgeving verder is uitgewerkt.

In de HUF-toets brengt de ILT in beeld welke middelen de inspectie naar verwachting nodig heeft voor de nieuwe of aangepaste taken als gevolg van nieuwe of gewijzigde wet- en regelgeving. Zoals hierboven reeds toegelicht schat de ILT in dat er extra capaciteit nodig is voor vergunningverlening en toezicht, maar de omvang daarvan laat zich in dit stadium nog moeilijk inschatten. De precieze impact kan uitsluitend in samenhang met de uitwerking van de lagere regelgeving en de aanwijzingsbesluiten worden bepaald. Hierover blijft de ILT dan ook graag in gesprek met Defensie.

Fraudebestendigheid

De wetgeving wordt gezien als fraudebestendig.

Tot slot

Ik verzoek u op zowel de inhoudelijke punten als de financiële consequenties van deze HUF-toets te reageren. Ik ontvang graag de definitieve tekst van de regelgeving en de datum van inwerkingtreding. De ILT maakt de HUF-toets binnen twee weken openbaar via haar website.

Voor alle besluiten en regelingen die onderliggend aan het wetsvoorstel op de defensiegereedheid worden opgesteld, ontvang ik graag een individuele HUF-toetsaanvraag. Deze kunnen van invloed zijn op de handhaafbaarheid, uitvoerbaarheid en fraudebestendigheid van de wet- en regelgeving.

Met vriendelijke groet,

De Inspecteur-Generaal Leefomgeving en Transport,

CHECKLIST HUF-TOETS Leefomgeving

ILT
Omgeving, dienstverlening en
vergunningverlening
Netwerken transport

Toetsonderwerpen HUF-toetsen

De onderstaande onderwerpen komen aan de orde bij het uitvoeren van een toets. Om wet- en regelgeving te kunnen handhaven is een aantal zaken essentieel:

- Er moet een toezichthouder zijn aangesteld;
- Er moeten heldere en eenduidige normen zijn;
- Het moet duidelijk zijn tot wie deze normen zijn gericht;
- De toezichthouder moet over een adequaat handhavingsinstrumentarium beschikken.

Datum
16 juli 2025

Ons kenmerk
ILT-2025/27940

Dit toetskader is voor het onderdeel Uitvoerbaarheid gebaseerd op [SCOPAFIJTH](#) (Security, Communicatie, Organisatie, Personeel, Administratieve organisatie, Financiën, Informatievoorziening, Juridisch, Technologie en Huisvesting)

Informatie

Onderhavige regelgeving	Wet op de defensiegereedheid
Beoordelaars	[REDACTED]
Deadline	9 juli 2025
Extra info	<ol style="list-style-type: none">1. Dit advies richt zich in hoofdzaak op de onderwerpen die het leefmilieu raken en waarvoor de ILT in het kader van de Omgevingswet het bevoegd gezag is.2. Dit advies betreft een onderdeel van het advies van de ILT, en is opgesteld door de medewerkers van het team Defensie vergunningverlening (DV), Defensietoezicht (DT) en de betrokken juridisch adviseur afdeling Juridische Zaken (JZ).3. Naast de HUF-beoordeling zijn er door de teams, vanuit de context van de dagelijkse werkpraktijk, onder het kopje opmerkingen enkele algemene opmerkingen bij deze wet geplaatst.
Korte samenvatting regelgeving	Dit wetsvoorstel geeft Defensie de grondslag om in afwijking van een groot aantal regels ter bescherming van het leefmilieu uitvoering te geven aan haar gereedstellingsactiviteiten. Voor een groot aantal activiteiten (opgenomen in bijlage I) wordt dit geregeld doordat de minister van Defensieactiviteiten kan vrijstellen van vergunningplichten en daarmee de toetsing aan wettelijke regels, o.a. ter bescherming van de leefomgeving, vervalt. Voor andere activiteiten (bijlage II) is er een mogelijkheid tot het verstrekken van een tijdelijke ontheffing, na advies van een collegaminister. Tegen de vrijgestelde activiteiten bestaat geen mogelijkheid tot (bestuursrechtelijke) rechtsbescherming.
Verantwoordelijk afdelingshoofd	[REDACTED]
Is er voor de HUF-toets contact geweest met beleid over de inhoud van deze regelgeving?	Ja.

1 Handhaafbaarheid

Het aspect handhaafbaarheid richt zich op de vraag of de wetgeving voldoende handvatten biedt om te kunnen handhaven op de normen die in de wetgeving zijn opgenomen. Dit aspect wordt vanuit drie invalshoeken beoordeeld: de wetgeving zelf, de naleving door de Normadressaat en de handhaving door de toezichthouder(s).

ILT
Omgeving, dienstverlening en
vergunningverlening
Netwerken transport

Datum
16 juli 2025

Ons kenmerk
ILT-2025/27940

1.1 Wetgeving

1. Is de regeling duidelijk en specifiek geformuleerd?	De regeling bevat de mogelijkheid tot vrijstelling en ontheffing van regels voor activiteiten die de leefomgeving raken. Niet benoemd is van welke regels de vrijstelling of ontheffing kan worden verleend. Volgens de toelichting kan het gaan om inhoudelijke regels, vergunningplichten en procedurele voorschriften. Nu (nog) niet duidelijk is wat het geval zal zijn, kan de reikwijdte van de voorgestelde regeling niet goed worden beoordeeld. Dit betekent ook dat de impact op bestaande waarborgen van de leefomgeving niet kan worden beoordeeld.
2. Zijn de begripsomschrijvingen duidelijk en specifiek geformuleerd en in overeenstemming met begripsomschrijvingen in gerelateerde regelgeving?	Wij adviseren de regeling beter in te passen in de bestaande Omgevingswettelsel.
3. Zijn de normen waar het in de regeling om gaat duidelijk?	Deze regeling strekt vooral tot het buiten werking stellen van (toetsing aan) procedurele en inhoudelijke normen voor gereedstellingsactiviteiten. Uit het wetsvoorstel blijkt onvoldoende duidelijk welke specifieke normen buiten werking gesteld worden voor een gereedstellingsactiviteit. De afbakening van de activiteiten (bijlage I en II) is duidelijk, maar onduidelijk is hoe deze zich verhouden tot de geldende normeringen ter bescherming van het leefmilieu.
4. Zijn de verantwoordelijkheden en bevoegdheden duidelijk vastgelegd?	Deze wet biedt de minister van Defensie verregaande bevoegdheden om af te wijken van bestaande regels.

	<p>De verantwoordelijkheden en bevoegdheden voor zowel de vergunningverlener als de toezichthouder ILT worden bij uitvoering van de wet gedeeltelijk aan de kant gezet en wordt vanwege stapeling van regelingen en uitzonderingen (nog) meer diffuus.</p> <p>In de toelichting (o.a. p. 63 halverwege) is opgenomen dat de vrijstelling onverlet laat dat de Defensie voor de betreffende activiteiten alsnog de benodigde vergunningen krijgt (of dat de uitvoering door andere maatregelen wordt verzekerd). In het wetsvoorstel komt dit als uitgangspunt niet terug. Artikel 23.3c spreekt slechts over het bevorderen dat de uitvoering wordt verzekerd zonder afwijking van wettelijke voorschriften. De ILT beveelt de uitgesproken intentie in de toelichting meer versterkt in het wetsvoorstel op te nemen. Daarmee wordt de inbreuk op het vergunningenproces zo beperkt mogelijk en de belangen van de leefomgeving zo veel mogelijk gewaarborgd.</p> <p>In het wetsvoorstel is onderbelicht hoe het gereedstellingsbesluit voor de Bijlage II activiteiten (ontheffing) zich verhoudt tot andere toestemmingsbesluiten die genomen moeten worden voor de activiteiten (maar die mogelijk niet knellen). Onduidelijk is of het verlenen van de ontheffing de bevoegdheid van het oorspronkelijke bevoegd gezag onverlet laat en de besluiten naast elkaar genomen moeten worden.</p>
--	---

ILT
 Omgeving, dienstverlening en vergunningverlening
 Netwerken transport

Datum
 16 juli 2025

Ons kenmerk
 ILT-2025/27940

1.2 Naleving door Normadressaat

<p>1. Is duidelijk tot wie de norm is gericht? (Normadressaat) Is de doelgroep duidelijk afgebakend?</p>	<p>Geen opmerkingen</p>
--	-------------------------

2. Is de norm uitvoerbaar (haalbaar/realistisch) voor de Normadressaat?	De wet geeft defensie vergaande mogelijkheden om activiteiten toe te staan. Daarmee kunnen de gevolgen voor de leefomgeving substantieel zijn. Dit kan leiden tot forse toenames van overlast en klachten. De wet biedt de ILT weinig tot geen concrete mogelijkheden om, in het belang van de leefomgeving, haar toezichthoudende taken uit te oefenen.
3. Is duidelijk hoe de norm moet worden nageleefd?	Zie ook vorige punt 2.
4. Is overschrijding van de norm eenvoudig en eenduidig door de Normadressaat vast te stellen?	Zie ook vorige punt 2.
5. Zijn de lasten voor de Normadressaat duidelijk?	Het wetsvoorstel lijkt uit te gaan van het handhaven van de vergunningplicht voor de vrijgestelde activiteit. Onduidelijk is in hoeverre bij het verlenen van vrijstelling en ontheffing maatregelen ter bescherming van de leefomgeving genomen moeten worden. Dit moet verder uitgewerkt worden om de lasten in beeld te brengen.
6. Zijn er ontwijkingsmogelijkheden voor de naleving van de norm?	Dit is nader te bepalen aan de hand van de verdere uitwerking van de regeling.

ILT
Omgeving, dienstverlening en
vergunningverlening
Netwerken transport

Datum
16 juli 2025

Ons kenmerk
ILT-2025/27940

1.3 Handhaving door de toezichthouder

1. Is duidelijk welke organisaties de ontwerp-regelgeving zullen uitvoeren/handhaven?	Voor activiteiten vallend onder Bijlage II is onduidelijk welke invloed het verlenen van een gereedstellingbesluit (ontheffing) door de Minister van Defensie voor bestaande bevoegdheden heeft.
2. Is de norm uitvoerbaar/handhaafbaar?	De regeling is voor Defensie goed uitvoerbaar, want geeft haar ruime vrijheden en bevoegdheden. Het wetsvoorstel veronderstelt daarbij vaak nut en noodzaak van gereedstellingsactiviteiten en de vrijstelling of ontheffing. Onduidelijk is welke diepgang bij onderbouwing in verdere besluiten vereist is.

	<p>Voor de ILT is dit veel moeilijker. Bij vergunningverlening geldt – voor vrijgestelde gereedstellingsactiviteiten – een inspanningsverplichting voor Defensie om vergunningtrajecten te doorlopen. De vraag is welke urgentie daarbij aan de orde. Als (parallele) vergunningverlening niet van de grond komt, ontstaan lacunes in het vergunningenbestand van Defensie. Bij (op termijn) vervallen van de vrijstellingen bestaan onvergunde, niet getoetste situaties. In een overgangsregeling naar de toekomst toe lijkt niet te zijn voorzien.</p> <p>Bij toezicht geldt dat door de vrijstelling en/of ontheffing concrete normenstelling ontbreekt waarop gehandhaafd kan worden. Enkel op de (ruime) omvang van de activiteiten kan dan gehandhaafd worden. Handhaving vanuit specifieke belangen van de fysieke leefomgeving (bodem, geluid, etc.) lijkt daarmee niet mogelijk.</p>
<p>3. Is overschrijding van de norm eenvoudig en eenduidig door de toezichthouder(s) vast te stellen?</p>	<p>Het wetsvoorstel voorziet in het buiten toepassing stellen van normen. Het vaststellen van overschrijdingen is daarmee grotendeels niet aan de orde. Het is daarmee ook onduidelijk hoe de activiteiten zich verhouden tot de geldende normen ter bescherming van het leefmilieu.</p> <p>Daarnaast is nodig dat, indien de toepassing van de vrijstelling gekoppeld is aan afwijkend modelgebruik (d.a. flexibel schieten), deze modellen voldoende ingebed worden in de regelgeving.</p>
<p>4. Is duidelijk hoe de handhaving van de norm moet plaatsvinden? Beschikt de toezichthouder over een toereikend instrumentarium (binnen het Interventiekader) om te kunnen handhaven?</p>	<p>De wet geeft geen wijziging in het handhavingskader. Door vrijstellings- en ontheffingsmogelijkheden worden handhavingsmogelijkheden uitgehold.</p>

ILT
Omgeving, dienstverlening en vergunningverlening
Netwerken transport

Datum
16 juli 2025

Ons kenmerk
ILT-2025/27940

<p>5a. Over welke persoonsgegevens moet de ILT kunnen beschikken en moet de ILT vastleggen?</p> <p>5b. Voorziet de wetgeving in de bevoegdheid deze gegevens uit te wisselen en/of vast te leggen? Denk bijvoorbeeld aan de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)</p>	<p>Het wetsvoorstel brengt hierin geen verandering.</p>
<p>6. Is de ingangsdatum van de regeling zodanig vastgesteld dat de voorbereidingstijd voor handhavende organisaties voldoende is?</p>	<p>De wet is nog in consultatie; de beoogde inwerkingtreding is 2026, wat in principe voldoende voorbereidingstijd biedt. Dit hangt echter af van de tijdige uitwerking van nadere regelingen. Pas als de inhoud hiervan bekend is, bekend is waarvan vrijstelling/ontheffing verleend gaat worden en waartoe de vrijstelling/ontheffing strekt, kan hiervan een beoordeling worden gemaakt.</p>

ILT
Omgeving, dienstverlening en vergunningverlening
Netwerken transport

Datum
16 juli 2025

Ons kenmerk
ILT-2025/27940

<p>Conclusie handhaafbaarheid: Samenvattend</p>	<p>De bescherming van de leefomgeving naar de huidige standaarden komt met het wetsvoorstel sterk onder druk te staan. Zaken die door de ILT in de afgelopen jaren handhavend zijn opgepakt komen in sterke mate terug in het wetsvoorstel. Ook zaken die de gereedstelling indirect raken, kruitverbranding, lozen water, zijn in de wet opgenomen. Het verdient aanbeveling om in het wetsvoorstel en de toelichting nader aandacht te besteden aan de afweging van de belangen van Defensie in verhouding tot de grondwettelijke taak en zorgplicht die voortvloeit uit artikel 21 van de Grondwet. Dit kan het draagvlak voor de activiteiten van Defensie vergroten en daarmee leiden tot minder klachten over ervaren hinder.</p>

2 Uitvoerbaarheid

De uitvoerbaarheid van beleid of van wet- en regelgeving behelst de vraag of het *toezicht* praktisch uitvoerbaar is. Dit betekent dat de ILT duidelijk en concreet moet hebben op welke wijze de ILT invulling kan geven aan die nieuwe of gewijzigde taak. N.B. Hier wordt dus niet bedoeld op de uitvoerbaarheid door de Normadressaat; deze wordt beoordeeld onder 1.2.2.

ILT
Omgeving, dienstverlening en
vergunningverlening
Netwerken transport

Datum
16 juli 2025

Ons kenmerk
ILT-2025/27940

1. Vindt er met de Normadressaat toereikende communicatie plaats over de nieuwe wet- en regelgeving? Moet de ILT aanvullende communicatie inzetten om de Normadressaat te bereiken over de handhaving van de wet- en regelgeving?	De ILT gaat graag met Defensie in overleg over de verdere invulling van de regelgeving en de samenwerking na inwerkingtreding van de regeling.
2. Leidt de nieuwe wet- en regelgeving tot veranderingen in de organisatorische inrichting van de ILT? Denk hierbij niet alleen aan het 'harkje', maar ook aan verantwoordelijkheden en bevoegdheden, takenpakket en bemensing van afdelingen en programma's.	Het wetsvoorstel leidt niet tot dergelijke veranderingen.
3. Heeft de nieuwe wet- en regelgeving gevolgen voor de personele bezetting, zowel in kwantitatief en kwalitatief opzicht? Welke kennis en vaardigheden zijn benodigd en hoe moet hierin worden voorzien (werving nieuwe medewerkers, opleiden bestaande medewerkers, verplaatsing bestaande medewerkers)? Moeten er tijdelijk medewerkers worden ingehuurd om aanloopp problemen te ondervangen?	<p>Uitvoering van toezicht wordt meer complex omdat bijvoorbeeld ook rekening gehouden moet worden met vrijstellingen en ontheffingen. Daarnaast kan verwacht worden dat een intensivering van de Defensieactiviteiten leidt tot meer klachten van omwonenden, die door de ILT behandeld moeten worden.</p> <p>Voor vergunningverlening geldt dat een intensivering van de Defensieactiviteiten tot meer vergunningaanvragen kan leiden. Daarbij gaat de ILT ervan uit dat Defensie, conform het door haar gehanteerd uitgangspunt, ook voor vrijgestelde of te ontheffen activiteiten vergunningen aanvraagt. Nodig is dat deze vergunningtrajecten voldoende prioriteit krijgen bij Defensie, om te voorkomen dat de behandelingen bewerklijker worden voor de ILT. Te weinig prioriteit kan ook tot gevolg hebben dat het ingezette verbetertraject spaak loopt.</p>

	De adviesbevoegdheid voorafgaand aan de uitvoering van een gereedstellingsactiviteit vraagt om extra capaciteit. De verdere gevolgen kunnen pas in beeld worden gebracht als de regelgeving verder is uitgewerkt.	
4. Heeft de nieuwe wet- en regelgeving gevolgen voor de procesinrichting binnen de ILT? Passen de nieuwe taken binnen de bestaande uniforme kaders of moeten deze worden aangepast/uitgebreid? Moeten er aanvullende werkinstructies worden opgesteld? Moeten bestaande kwaliteitsmanagementsystemen worden aangepast?	De ILT krijgt met het wetsvoorstel de bevoegdheid advies uit te brengen over de voorgenomen gereedstellingsactiviteit. Dit vergt het opzetten van een nieuw werkproces. Het wetsvoorstel heeft verder geen gevolgen op dit vlak.	
5. De extra financiële lasten voor de ILT als gevolg van nieuwe taken moeten worden gedekt door tariefstelling derden (in geval van nieuwe taken op het gebied van vergunningverlening) en/of een hogere agentschapsbijdrage (in het geval van toezicht, of in het geval van vergunningverlening waar de tariefopbrengst niet dekkend zal zijn (art. 24 Hoofdstuk XII Rijksbegroting). De investeringen die de ILT moet doen om de nieuwe taken te kunnen uitvoeren moeten in beeld zijn gebracht. Daarbij moet met name worden gedacht aan:	Zie punt 4. De consequenties moeten nader in beeld gebracht worden nadat de (onderliggende) regelgeving verder is uitgewerkt.	
5.a	Personele kosten (incidenteel/structureel)	Pm
5.b	Kosten van eventuele aanvullende bedrijfsmiddelen (meetapparatuur e.d.) (structureel)	n.v.t.
5.c	Kosten van aanpassingen aan bestaande/ investeringen in nieuwe informatiesystemen (incidenteel (ontwikkeling)/structureel (beheer))	n.v.t.
5.d	Kosten van implementatie (bijvoorbeeld communicatie) (incidenteel)	p.m.
5.e	Kosten van huisvesting, voor zover niet opgenomen in de vaste FTE-opslag (incidenteel, bijvoorbeeld	n.v.t.

ILT
Omgeving, dienstverlening en vergunningverlening
Netwerken transport

Datum
16 juli 2025

Ons kenmerk
ILT-2025/27940

	verhuiskosten of specifieke aanpassingen aan een pand)	
6.	Heeft de nieuwe wet- en regelgeving gevolgen voor de informatievoorziening? Denk hierbij aan:	Zie punt 4. De consequenties moeten nader in beeld gebracht worden nadat de (onderliggende) regelgeving verder is uitgewerkt.
6.a	Dient er over de uitvoering van de wet- en regelgeving te worden gerapporteerd en kunnen deze rapportages worden verzorgd door de bestaande informatiesystemen?	
6.b	Leiden aanpassingen aan de procesinrichting (zie 4) tot wijzigingen in bestaande informatiesystemen of de ontwikkeling/aanschaf van nieuwe informatiesystemen?	n.v.t.
6.c	Moeten er afspraken over de archivering van gegevens worden gemaakt?	
6.d	Gegevensuitwisseling tussen organisaties:	
I	Als uitvoering en toezicht bij meerdere organisaties is belegd, is dan voorzien in laagdrempelige gegevensuitwisseling tussen deze organisaties?	
Ii	Als de Normadressaat gegevens moet leveren aan de uitvoeringsorganisatie of de handhavingsorganisatie, is dan voorzien in laagdrempelige gegevensuitwisseling?	
Iii	Is duidelijk welke gegevens moeten worden uitgewisseld?	
Iv	Zijn deze gegevens eenduidig gedefinieerd?	
V	Is duidelijk op welke wijze de gegevens moeten worden uitgewisseld?	
Vi	Voorziet de wetgeving in de bevoegdheid deze gegevens uit te wisselen en vast te leggen? Denk bijvoorbeeld aan de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)	n.v.t.

ILT
Omgeving, dienstverlening en vergunningverlening
Netwerken transport

Datum
16 juli 2025

Ons kenmerk
ILT-2025/27940

<p>7. Zijn de gevolgen van de nieuwe wet- en regelgeving voor de organisatiestructuur voldoende wettelijk verankerd in het Mandaatbesluit , mandaatregisters e.d. en zijn deze zaken tijdig met de Ondernemingsraad besproken?</p>	<p>Wijziging op dit punt is niet aan de orde.</p>
<p>8. Zijn er aanvullende technische hulpmiddelen nodig om de nieuwe wet- en regelgeving te kunnen uitvoeren/handhaven? Denk hierbij aan meetapparatuur, beschermingsmiddelen, specifieke werkplek- en communicatieapparatuur, transportmiddelen.</p>	<p>N.v.t.</p>
<p>9. Wat zijn de gevolgen van de nieuwe wet- en regelgeving voor de huisvesting van de ILT? Voldoen de bestaande locaties of zijn er uitbreidingen/verhuizingen nodig? Dienen er specifieke aanpassingen aan een gebouw te worden gemaakt om de nieuwe taken te kunnen uitvoeren?</p>	<p>Wijziging op dit punt is niet aan de orde.</p>
<p>10. Zijn er specifieke eisen op het gebied van beveiliging die voortvloeien uit de nieuwe taken? Denk hierbij aan de reeds genoemde aanpassingen aan gebouwen maar ook aan aanvullende eisen op het gebied van autorisaties voor en versleuteling van informatiesystemen?</p>	<p>De huidige medewerkers zijn gescreend. Wijziging op dit punt is niet aan de orde.</p>
<p>11. Leidt de nieuwe wet- en regelgeving tot specifieke aandachtspunten op het gebied van integriteit?</p>	<p>Wijziging op dit punt is niet aan de orde.</p>
<p>12. Kan het toezicht effectiever worden met a) een andere interventiestrategie? b) of als vergunningverlening sterker kan worden ingezet als instrument voor gedragsverandering?</p>	<p>Wijziging op dit punt is niet aan de orde.</p>
<p>13. Zijn er eventuele andere aandachtspunten uit bijvoorbeeld het kabinetsbeleid, het Meerjarenplan ILT of de IBRA die door de nieuwe wet- en regelgeving worden geraakt? Denk ook aan gevolgen voor de gezondheid, kans op ongelukken (fysieke schade) of economische en financiële gevolgen voor derden, waaronder voor burgers (niet</p>	<p>Zie onder punt 3. De effecten op de leefomgeving worden met het wetsvoorstel minder inzichtelijk en de bescherming van die leefomgeving kan daarmee onder druk komen te staan.</p>

ILT
Omgeving, dienstverlening en vergunningverlening
Netwerken transport

Datum
16 juli 2025

Ons kenmerk
ILT-2025/27940

zijde de normadressaat) en/of effecten op de leefomgeving/het milieu.	
---	--

ILT
Omgeving, dienstverlening en vergunningverlening
Netwerken transport

Conclusie uitvoerbaarheid: Samenvattend, hoeveel extra fte en andere financiële middelen heeft de ILT nodig om het toezicht uit te kunnen voeren?	Op dit punt is nog geen conclusie te geven. De gevolgen zijn sterk afhankelijk van de verdere invulling van de gereedstellingsactiviteiten en de wijze waarop deze worden mogelijk gemaakt.
---	---

Datum
16 juli 2025

Ons kenmerk
ILT-2025/27940

3. Fraudebestendigheid

Dit richt zich op de vraag of de regelgeving bestand is tegen fraude. En voor zover dat niet het geval is, of hier maatregelen voor zijn getroffen.

1. Zijn er partijen die (direct of indirect) gegevens verstrekken aan de overheid voor het nemen van een besluit, en die een financieel en/of economisch belang hebben bij het frauderen hiermee (denk ook aan intermediairs en onderlinge beïnvloeding door de partijen)? Zo ja, welke partijen?	
2. Zijn in de regeling maatregelen opgenomen om de fraude te voorkomen/bestrijden? Denk aan het instellen van meldpunten, het verplicht aanleveren van bewijsstukken, zoals certificaten, accountantsverklaringen, diploma's.	
3. Zijn voldoende effectieve sancties benoemd in de regeling of toelichting voor alle betrokken partijen (inclusief intermediairs en certificerende instellingen)?	
4. Is duidelijk welke maatregelen door de uitvoeringsorganisatie kunnen worden genomen om fraude zoveel mogelijk tegen te gaan (zoals controle van certificaten, administratief (keten-) toezicht, toepassing Wet BIBOB, raadpleging openbare registers voor controle van derdegegevens)?	

Conclusie fraudebestendigheid: Samenvattend,	n.v.t.
--	--------

Opmerkingen:

Dit wetsvoorstel betreft diverse activiteiten van Defensie met directe en mogelijk ook ingrijpende gevolgen voor de fysieke leefomgeving. Naast de in het

wetsvoorstel en de toelichting veelvuldig aangehaalde grondwettelijke taken van Defensie, moet volgens art. 21 van de Grondwet de overheid ook zorgdragen voor een bewoonbaar land en bescherming van het leefmilieu. Dit wetsvoorstel staat naar ons oordeel op gespannen voet met deze opdracht. In ieder geval is daarvoor in de toelichting te weinig aandacht voor dit belang en de afwegingen die in dat kader gemaakt worden.

De ILT verleent vergunningen voor milieubelastende defensieactiviteiten voor circa 180 terreinen, waarbij risico's voor de leefomgeving worden afgewogen tegen het belang van defensie. Tevens ziet de ILT toe op de naleving op de van toepassing zijnde regels. Omdat er grote achterstanden waren bij Defensie heeft de ILT aangedrongen op verbetering (zie signaal aan Tweede Kamer van d.d. ##). Dit proces is door Defensie ingezet en er is zicht op verlening van een aantal vergunningen van belangrijke objecten van Defensie. Dat dit niet gemakkelijk is wordt niet ontkent, maar de ILT acht dit zeker mogelijk². Verder investeren in goede vergunningaanvragen door Defensie is daarvoor onontbeerlijk. Daarnaast kan verruiming van capaciteit aan de zijde van de ILT bijdragen.

Uit het wetsvoorstel volgt dat *defensie zich blijft inspannen om de activiteiten uit te voeren binnen bestaande wettelijke kaders, ook waar Defensie gebruik maakt van vrijstellings- of ontheffingsmogelijkheden*. Dit betekent vermoedelijk veel extra aanvragen en levert dus een capaciteitsvraag bij de ILT op. Zorg is of deze vergunningtrajecten voldoende prioriteit krijgen binnen Defensie en daarmee of het ingezette verbetertraject voortgezet kan worden. De ervaring leert dat als de urgentie ontbreekt, aanvragen van onvoldoende kwaliteit kunnen zijn om zorgvuldig op te beslissen. Dit leidt tot extra lasten voor de vergunningverlener (en aanvrager) en vertraging in de besluitvorming.

Dit wetsvoorstel geeft zeer veel ruimte voor activiteiten van defensie die direct risico's met zich meebrengen voor de omgeving en tot hinder kunnen leiden. Veelal zijn het activiteiten die nu reeds, zonder passende vergunning, plaatsvinden of een uitbreiding of intensivering daarvan. Duidelijk is de wens van Defensie om vanuit de huidige geopolitieke spanningen snel te kunnen acteren, maar of deze wet hiertoe het beste middel voor onze samenleving is, is vanuit een perspectief vanuit de leefomgeving nog maar te bezien. Door Defensie genoemde knelpunten komen veelal voort uit een achterstallige vergunningssituatie bij Defensie of inhoudelijke normeringen die landsbreed knellen. Het buiten werking stellen van vergunningplichten (door vrijstelling) of normeringen (door ontheffing) is een verstrekkende maatregel, die afbreuk doet aan democratisch vastgestelde beschermingsregimes. Een toereikende gedragen probleemanalyse en kenbare, evenwichtige belangenafweging kan bijdragen aan de acceptatie van het wetsvoorstel, dat de druk op de leefomgeving doet toenemen (o.a. te verwachten geluidhinder en externe veiligheid) en participatie en rechtsbescherming tegen besluiten op grond van deze wet inperkt.

Tegen het licht van de mogelijkheid om de (meeste) gereedstellingsactiviteiten via de gebruikelijke weg te kunnen vergunnen, pleit de ILT ervoor om de wet zo in te richten dat steeds op de minst ingrijpende wijze afbreuk gedaan wordt aan geldende vergunningstelsels en inhoudelijke of procedurele normen.

Detail opmerkingen

² In veel gevallen kunnen de activiteiten genoemd in bijlage 1 en 2 van de WODG, zoals kruitverbranding, munitieopslag, op- en overslag van munitie en flexibel schieten, op basis van een goede vergunningaanvraag worden toegestaan en is dit ook praktisch.

ILT
Omgeving, dienstverlening en
vergunningverlening
Netwerken transport

Datum
16 juli 2025

Ons kenmerk
ILT-2025/27940

- Er zit enige licht te zitten tussen hoe in het VO-wetsvoorstel en de VO MvT de mate van afwijking wordt beschreven. Zo stelt het beoogde 23.3a, lid 3 dat bij AMvB wordt bepaald van welke wettelijke voorschriften kan worden afgeweken, maar beschrijft paragraaf 4.2 van de toelichting dat het gaat om een *generieke* vrijstelling van rijks- en decentrale regels. De toelichting op 23.3a spreekt dan weer over afwijken van inhoudelijke regels, vergunningplichten of procedurele voorschriften.
- De activiteiten in bijlage I van de WODG zijn vrij algemeen geformuleerd, daardoor is onduidelijk hoe de bescherming van de fysieke leefomgeving wordt gewaarborgd. Enkele voorbeelden:
 - Het flexibel schietmodel, genoemd onder B nummers 1 en 2, waarvan de precieze invulling niet duidelijk is. Een externe validatie van het model en verdere inbedding in regelgeving wordt wenselijk geacht. Daarbij merken wij bij uitwisseling van munitiesoorten in de zwaardere categorieën, significante effecten op het vlak van trillingen te verwachten zijn, terwijl het model dit in geheel niet in ogenschouw neemt.
 - De opslag van munitie op het munitiemagazijncomplex, zonder enige beperking onder F nummer 1, waardoor risico's voor de externe veiligheid niet in beeld worden gebracht. Dit geldt ook voor het dubbel afmeren van schepen beladen met munitie.
 - Het afwateren van overtollig water van de militaire vliegbasis Leeuwarden en de LG Bestkazerne naar watergangen buiten de defensielocaties (genoemd onder 8). Het is onduidelijk of dit ook (PFAS) verontreinigd water betreft. Momenteel loopt onderzoek naar mogelijke verontreinigingen en de mogelijkheden tot aanpak daarvan. Gezien de mogelijke milieuschade en verplichtingen voortvloeiend uit de Kaderichtlijn Water, wordt sterk afgeraden om vrijstelling te verlenen voor het lozen van PFAS- houdend water van deze locaties.

ILT
Omgeving, dienstverlening en
vergunningverlening
Netwerken transport

Datum
16 juli 2025

Ons kenmerk
ILT-2025/27940

CHECKLIST HUF-TOETS Transport

ILT
Omgeving, dienstverlening en
vergunningverlening
Netwerken transport

Toetsonderwerpen HUF-toetsen

De onderstaande onderwerpen komen aan de orde bij het uitvoeren van een toets. Om wet- en regelgeving te kunnen handhaven is een aantal zaken essentieel:

- Er moet een toezichthouder zijn aangesteld;
- Er moeten heldere en eenduidige normen zijn;
- Het moet duidelijk zijn tot wie deze normen zijn gericht;
- De toezichthouder moet over een adequaat handhavingsinstrumentarium beschikken.

Datum
16 juli 2025

Ons kenmerk
ILT-2025/27940

Dit toetskader is voor het onderdeel Uitvoerbaarheid gebaseerd op [SCOPAFIJTH](#) (Security, Communicatie, Organisatie, Personeel, Administratieve organisatie, Financiën, Informatievoorziening, Juridisch, Technologie en Huisvesting)

Informatie

Onderhavige regelgeving	Wodg
Beoordelaar(s)	[REDACTED]
Deadline	9 juli 2025
Extra info	Vanuit het taakveld is er gekeken naar overlast, geluid en trillingen en de betekenis hiervan voor omwonenden.
Korte samenvatting regelgeving	Dit wetsvoorstel geeft Defensie de grondslag om in afwijking van een groot aantal regels ter bescherming van het leefmilieu uitvoering te geven aan haar gereedstellingsactiviteiten. Voor een groot aantal activiteiten (opgenomen in bijlage I) wordt dit geregeld doordat de minister van Defensieactiviteiten kan vrijstellen van vergunningplichten en daarmee de toetsing aan wettelijke regels, o.a. ter bescherming van de leefomgeving, vervalt. Voor andere activiteiten (bijlage II) is er een mogelijkheid tot het verstrekken van een tijdelijke ontheffing, na advies van een collegaminister. Tegen de vrijgestelde activiteiten bestaat geen mogelijkheid tot (bestuursrechtelijke) rechtsbescherming.
Verantwoordelijk afdelingshoofd	[REDACTED]
Is er voor de HUF-toets contact geweest met beleid over de inhoud van deze regelgeving?	Ja

1 Handhaafbaarheid

Het aspect handhaafbaarheid richt zich op de vraag of de wetgeving voldoende handvatten biedt om te kunnen handhaven op de normen die in de wetgeving zijn opgenomen. Dit aspect wordt vanuit drie invalshoeken beoordeeld: de wetgeving zelf, de naleving door de Normadressaat en de handhaving door de toezichthouder(s).

1.1 Wetgeving

1. Is de regeling duidelijk en specifiek geformuleerd?	Nee, op onderdelen is de regeling onvoldoende uitgewerkt en heeft meer het karakter een aankondiging. Er ontbreken o.a. criteria op basis waarvan wordt vastgesteld wanneer er sprake is van (ernstige) belemmeringen. Daarnaast ontbreken
--	--

	<p>criteria voor start, stop en op/afschalen. Verder is niet opgenomen hoe de situatie van voor inwerkingtreding zal worden hersteld als de regels van voor de Wodg weer gaan gelden?</p>
<p>2. Zijn de begripsomschrijvingen duidelijk en specifiek geformuleerd en in overeenstemming met begripsomschrijvingen in gerelateerde regelgeving?</p>	<p>Nee, de begrippenlijst is onvolledig. De Memorie van toelichten bevat meer begrippen dan in artikel 1.1 zijn opgenomen. Bijvoorbeeld flexibel schieten en ernstige belemmeringen.</p> <p>Er ontbreekt een definitie van 'run'. Die wordt in bijlage I en II gebruikt voor vliegtuigbewegingen. Maar wat het precies is, is onbekend.</p>
<p>3. Zijn de normen waar het in de regeling om gaat duidelijk?</p>	<p>Het is niet duidelijk in hoeverre de huidige vergunningen/meldingen blijven gelden voor ander geluid dan schietgeluid (luchtgebonden geluid, industrielawaai). Bij schietgeluid blijven de geluidnormen gelden vanuit de vergunde situatie met als aanvulling dat op basis van een flexibelschietmodel wapentypen en aantallen schoten uitgewisseld mogen worden, terwijl het flexibel schieten nergens als voorziening in de wet beschreven wordt aangetroffen. Op de volgende vragen ontbreekt informatie: Wat is het? Hoe werkt het? Hoe is het beheer hiervan geregeld? Etc. Daarnaast kennen de beschreven gereedstellingsactiviteiten onder A tot en met I een samenhang met grondgebonden geluid waarvoor geen uitzondering is gemaakt. Dat gaat wringen.</p>
<p>4. Zijn de verantwoordelijkheden en bevoegdheden duidelijk vastgelegd?</p>	<p>Niet in alle gevallen. Zo is onduidelijk op welke wijze een bevoegdheid bijvoorbeeld bij 3.5 of 3.8 wordt gebruikt. Bijvoorbeeld 3.8 om voorzieningen te treffen om nadelige gevolgen ongedaan te maken of te beperken. Bij de bevoegdheid ontbreekt een verantwoordelijk om ook daadwerkelijk maatregelen te treffen. Voor de bestaande situatie is onduidelijk of geluidmaatregelen in stand worden gehouden. Zolang de vergunde geluidruimte het kader blijft (bijlage I), gaan wij ervan uit dat dit impliceert dat de geluidmaatregelen in stand gehouden</p>

ILT
 Omgeving, dienstverlening en vergunningverlening
 Netwerken transport

Datum
 16 juli 2025

Ons kenmerk
 ILT-2025/27940

	<p>worden. Het is onduidelijk hoe dit onder bijlage II functioneert.</p> <p>Er is niet is vastgelegd wie de toezichthouder op deze wet is en wat zijn bevoegdheden zijn. Wettelijk is ook niet vastgelegd tegen welke overtredingen krachtens deze wet handhaving mogelijk is. Tenslotte is niet wettelijk vastgelegd welke handhavingsinstrumenten dat dan zijn.</p>
--	---

ILT
Omgeving, dienstverlening en vergunningverlening
Netwerken transport

Datum
16 juli 2025

Ons kenmerk
ILT-2025/27940

1.2 Naleving door Normadressaat

1. Is duidelijk tot wie de norm is gericht? (Normadressaat) Is de doelgroep duidelijk afgebakend?	De algemene doelstelling van het Rijksgeluidbeleid luidt: 'Het bevorderen van een gezonde leefomgeving door geluidhinder te voorkomen of te beperken.' Het normenstelsel wat hieruit voortvloeit wordt door de Wodg aan de kant gezet. De Wodg introduceert vooral afwijkingsmogelijkheden.
2. Is de norm uitvoerbaar (haalbaar/realistisch) voor de Normadressaat?	Omdat er geen concrete afbakening in de wet is opgenomen. Normadressaat kan hierdoor naar eigen interpretatie de wet uitvoeren.
3. Is duidelijk hoe de norm moet worden nageleefd?	Nee, de wet heeft voor wat betreft de naleving een open einde. Een wijze waarop de afwijkingsmogelijkheden voor geluid worden bijgehouden en worden beoordeeld is niet beschreven aangetroffen.
4. Is overschrijding van de norm eenvoudig en eenduidig door de Normadressaat vast te stellen?	Nee, want er is geen registratieplicht voor de normadressaat opgenomen. De toepassing van de wet kan in heel Nederland plaatsvinden. Er is geen centrale registratie voorgeschreven die bijhoudt hoe intensief en wanneer er van de wet gebruik wordt gemaakt.
5. Zijn de lasten voor de Normadressaat duidelijk?	n.v.t.
6. Zijn er ontwijkingsmogelijkheden voor de naleving van de norm?	Ja, bijlage I, II en de vangnetbepaling 8.0

1.3 Handhaving door de toezichthouder

1. Is duidelijk welke organisaties de ontwerp-regelgeving zullen uitvoeren/handhaven?	Nee want niet is vastgelegd wie de bij wet vastgestelde toezichthouder voor deze wetgeving is. Er zijn toezichthouders benoemd voor de wetgeving die, door deze wet, buiten werking kan worden gesteld en dat zijn er verschillende, maar er is geen toezichthouder benoemd voor de direct geldende bepalingen van deze wet (bijvoorbeeld op het naleven van de begrenzings in bijlagen I en II). Ook is niet vastgelegd dat de
---	---

	toezichthouders voor de diverse wetgevingen ook toezicht moeten houden op de rechtmatigheid van de afwijkingen van hun wetgeving als gevolg van de toepassing van deze wet.
2. Is de norm uitvoerbaar/handhaafbaar?	Zie 1.
3. Is overschrijding van de norm eenvoudig en eenduidig door de toezichthouder(s) vast te stellen?	Zie 1.
4. Is duidelijk hoe de handhaving van de norm moet plaatsvinden? Beschikt de toezichthouder over een toereikend instrumentarium (binnen het Interventiekader) om te kunnen handhaven?	Zie 1.
5a. Over welke persoonsgegevens moet de ILT kunnen beschikken en moet de ILT vastleggen? 5b. Voorziet de wetgeving in de bevoegdheid deze gegevens uit te wisselen en/of vast te leggen? Denk bijvoorbeeld aan de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)	Zie 1.
6. Is de ingangsdatum van de regeling zodanig vastgesteld dat de voorbereidingstijd voor handhavende organisaties voldoende is?	Zie 1.

ILT
Omgeving, dienstverlening en vergunningverlening
Netwerken transport

Datum
16 juli 2025

Ons kenmerk
ILT-2025/27940

Conclusie handhaafbaarheid: Samenvattend	<p>Het is nog onduidelijk of de wet handhaafbaar is, omdat de basiswaarborgen om handhavend te kunnen optreden ontbreken: wettelijk aanwijzen toezichthouder, handhavingsbepaling in de Wet, registratieplicht, rapportageplicht, informatieplicht.</p> <p>De algemene doelstelling van het Rijksgeluidbeleid luidt: 'Het bevorderen van een gezonde leefomgeving door geluidhinder te voorkomen of te beperken.' Het normenstelsel wat hieruit voortvloeit wordt door de Wodg aan de kant gezet. De Wodg introduceert vooral afwijkingmogelijkheden.</p> <p>De Wodg hinkt op twee gedachten. Enerzijds het houden aan de vergunning voor schietgeluid en anderzijds deze los te laten.</p> <p>In algemene zin wordt erkend dat het impact heeft voor de omgeving. Bijlage I, II en de vangnetbepaling maken het</p>
--	--

	<p>mogelijk gereedstellingsactiviteiten met een geluideffect in afwijking van de vergunning uit te breiden. De wet maakt het mogelijk om defensieactiviteiten te onttrekken aan de bestuursrechtelijke rechtsbescherming.</p>
--	---

ILT
 Omgeving, dienstverlening en vergunningverlening
 Netwerken transport

Datum
 16 juli 2025

Ons kenmerk
 ILT-2025/27940

2 Uitvoerbaarheid

De uitvoerbaarheid van beleid of van wet- en regelgeving behelst de vraag of het *toezicht* praktisch uitvoerbaar is. Dit betekent dat de ILT duidelijk en concreet moet hebben op welke wijze de ILT invulling kan geven aan die nieuwe of gewijzigde taak. N.B. Hier wordt dus niet bedoeld op de uitvoerbaarheid door de Normadressaat; deze wordt beoordeeld onder 1.2.2.

<p>1. Vindt er met de Normadressaat toereikende communicatie plaats over de nieuwe wet- en regelgeving? Moet de ILT aanvullende communicatie inzetten om de Normadressaat te bereiken over de handhaving van de wet- en regelgeving?</p>	<p>De ILT gaat graag met Defensie in overleg over de verdere invulling van de regelgeving en de samenwerking na inwerkingtreding van de regeling.</p>
<p>2. Leidt de nieuwe wet- en regelgeving tot veranderingen in de organisatorische inrichting van de ILT? Denk hierbij niet alleen aan het 'harkje', maar ook aan verantwoordelijkheden en bevoegdheden, takenpakket en bemensing van afdelingen en programma's.</p>	<p>Wanneer de Wodg niet langer nodig is en de wet- en regelgeving van voor de inwerkingtreding van de Wodg opnieuw van toepassing wordt, dan zal er veel capaciteit nodig zijn om akoestisch alles weer te reguleren.</p>
<p>3. Heeft de nieuwe wet- en regelgeving gevolgen voor de personele bezetting, zowel in kwantitatief en kwalitatief opzicht? Welke kennis en vaardigheden zijn benodigd en hoe moet hierin worden voorzien (werving nieuwe medewerkers, opleiden bestaande medewerkers, verplaatsing bestaande medewerkers)? Moeten er tijdelijk medewerkers worden ingehuurd om aanloopproblemen te ondervangen?</p>	<p>Ja, voor zover er afwijkingen gaan optreden in wetgeving waarbij de ILT de toezichthouder is, leidt dit tot extra controle- en verificatiehandelingen van de inspecteurs. Boven op het normale. De uitvoering van deze wet leidt tot meer werk voor de inspecteur.</p>
<p>4. Heeft de nieuwe wet- en regelgeving gevolgen voor de procesinrichting binnen de ILT? Passen de nieuwe taken binnen de bestaande uniforme kaders of moeten deze worden aangepast/uitgebreid? Moeten er aanvullende werkinstructies worden opgesteld? Moeten bestaande kwaliteitsmanagementsystemen worden aangepast?</p>	<p>Deze wetgeving leidt tot uitbreiding van het taakveld van de ILT. De ILT moet gaan controleren of er rechtmatig van de bepalingen van deze wet gebruik is gemaakt. Deze taak heeft zij nu niet dat is nieuw.</p>
<p>5. De extra financiële lasten voor de ILT als gevolg van nieuwe taken moeten worden gedekt door tariefstelling derden</p>	

(in geval van nieuwe taken op het gebied van vergunningverlening) en/of een hogere agentschapsbijdrage (in het geval van toezicht, of in het geval van vergunningverlening waar de tariefopbrengst niet dekkend zal zijn (art. 24 Hoofdstuk XII Rijksbegroting). De investeringen die de ILT moet doen om de nieuwe taken te kunnen uitvoeren moeten in beeld zijn gebracht. Daarbij moet met name worden gedacht aan:		
5.a	Personele kosten (incidenteel/structureel)	1 fte structureel. De wet kent geen systematiek dat de wet ingaat bij een bepaald dreigingsniveau.
5.b	Kosten van eventuele aanvullende bedrijfsmiddelen (meetapparatuur e.d.) (structureel)	Nvt
5.c	Kosten van aanpassingen aan bestaande/ investeringen in nieuwe informatiesystemen (incidenteel (ontwikkeling)/structureel (beheer))	Nvt
5.d	Kosten van implementatie (bijvoorbeeld communicatie) (incidenteel)	Samenwerking met andere (defensie)toezichthouders
5.e	Kosten van huisvesting, voor zover niet opgenomen in de vaste FTE-opslag (incidenteel, bijvoorbeeld verhuiskosten of specifieke aanpassingen aan een pand)	Nvt
6. Heeft de nieuwe wet- en regelgeving gevolgen voor de informatievoorziening? Denk hierbij aan:		Ja, aangezien informatievoorziening niet in deze wet geregeld is zal de ILT vanaf basisniveau moeten onderzoeken waar welke informatie te halen is en, gebruikmakend van de Awb, deze informatie moeten gaan ontvangen. Dat vraagt veel tijd en inzet.
6.a	Dient er over de uitvoering van de wet- en regelgeving te worden gerapporteerd en kunnen deze rapportages worden verzorgd door de bestaande informatiesystemen?	
6.b	Leiden aanpassingen aan de procesinrichting (zie 4) tot wijzigingen in bestaande informatiesystemen of de ontwikkeling/aanschaf van nieuwe informatiesystemen?	
6.c	Moeten er afspraken over de archivering van gegevens worden gemaakt?	
6.d	Gegevensuitwisseling tussen organisaties:	Nee, daar voorziet deze wet niet in, terwijl er toch een beroep wordt gedaan op de toezichtstaken van andere inspecties en omgevingsdiensten.
I	Als uitvoering en toezicht bij meerdere organisaties is belegd, is dan voorzien in laagdrempelige	

ILT
Omgeving, dienstverlening en vergunningverlening
Netwerken transport

Datum
16 juli 2025

Ons kenmerk
ILT-2025/27940

		gegevensuitwisseling tussen deze organisaties?	
	Ii	Als de Normadressaat gegevens moet leveren aan de uitvoeringsorganisatie of de handhavingsorganisatie, is dan voorzien in laagdrempelige gegevensuitwisseling?	
	Iii	Is duidelijk welke gegevens moeten worden uitgewisseld?	
	Iv	Zijn deze gegevens eenduidig gedefinieerd?	
	V	Is duidelijk op welke wijze de gegevens moeten worden uitgewisseld?	
	Vi	Voorziet de wetgeving in de bevoegdheid deze gegevens uit te wisselen en vast te leggen? Denk bijvoorbeeld aan de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)	Onbekend
		7. Zijn de gevolgen van de nieuwe wet- en regelgeving voor de organisatiestructuur voldoende wettelijk verankerd in het Mandaatbesluit , mandaatregisters e.d. en zijn deze zaken tijdig met de Ondernemingsraad besproken?	Deze wet kan gevolgen hebben voor het mandaatbesluit omdat nog onvoldoende is uitgezocht wat deze wet concreet voor de ILT en haar taken gaat betekenen.
		8. Zijn er aanvullende technische hulpmiddelen nodig om de nieuwe wet- en regelgeving te kunnen uitvoeren/handhaven? Denk hierbij aan meetapparatuur, beschermingsmiddelen, specifieke werkplek- en communicatieapparatuur, transportmiddelen.	Nvt
		9. Wat zijn de gevolgen van de nieuwe wet- en regelgeving voor de huisvesting van de ILT? Voldoen de bestaande locaties of zijn er uitbreidingen/verhuizingen nodig? Dienen er specifieke aanpassingen aan een gebouw te worden gemaakt om de nieuwe taken te kunnen uitvoeren?	Nvt
		10. Zijn er specifieke eisen op het gebied van beveiliging die voortvloeien uit de nieuwe taken? Denk hierbij aan de reeds genoemde aanpassingen aan gebouwen maar ook aan aanvullende eisen op het gebied van autorisaties voor en versleuteling van informatiesystemen?	Nvt
		11. Leidt de nieuwe wet- en regelgeving tot specifieke aandachtspunten op het gebied van integriteit?	De geluidmodellen waarmee de geluidbelastingen in de omgeving worden berekend houden geen rekening met de uitzonderingen zoals opgenomen in de Wodg waardoor de effecten niet kunnen

ILT
Omgeving, dienstverlening en vergunningverlening
Netwerken transport

Datum
16 juli 2025

Ons kenmerk
ILT-2025/27940

	worden berekend en e.e.a. minder transparant wordt.
12. Kan het toezicht effectiever worden met a) een andere interventiestrategie? b) of als vergunningverlening sterker kan worden ingezet als instrument voor gedragsverandering?	
13. Zijn er eventuele andere aandachtspunten uit bijvoorbeeld het kabinetsbeleid, het Meerjarenplan ILT of de IBRA die door de nieuwe wet- en regelgeving worden geraakt? Denk ook aan gevolgen voor de gezondheid, kans op ongelukken (fysieke schade) of economische en financiële gevolgen voor derden, waaronder voor burgers (niet zijde de normadressaat) en/of effecten op de leefomgeving/het milieu.	<p>De gevolgen voor de gezondheid van burgers en het milieu zijn groot.</p> <p>Onduidelijk is hoe de Wodg zich verhoudt tot een evenwichtige toedeling van functies aan locaties, specifiek met betrekking tot de woningbouwopgave. Met welke geluidbelastingen bij de woningbouwopgave rekening gehouden moet worden is onduidelijk</p> <p>In de huidige situatie maken burgers zich al veel zorgen, blijkens de ingediende zienswijzen naar aanleiding van vergunningen.</p> <p>In de Ow is het beschermen van de gezondheid en het milieu een belangrijk onderdeel. Deze aspecten dienen zorgvuldig afgewogen te worden. Met de huidige voorstellen wordt dit verlaten. Voor omwonenden is dit negatief omdat zij met de nieuwe wet geen mogelijkheid meer hebben om op te komen voor hun eigen belangen.</p>

ILT
Omgeving, dienstverlening en vergunningverlening
Netwerken transport

Datum
16 juli 2025

Ons kenmerk
ILT-2025/27940

Conclusie uitvoerbaarheid: Samenvattend, hoeveel extra fte en andere financiële middelen heeft de ILT nodig om het toezicht uit te kunnen voeren?	Voor de uitvoerbaarheid kan naar twee situaties worden gekeken, te weten de situatie waarin de Wodg geldt en de situatie waarin de Wodg niet meer werkt. Met name in de situatie dat de Wodg niet meer werkt, en terug wordt gegaan naar de bestaand wet- en regelgeving, zal veel capaciteit benodigd zijn om akoestisch alles weer te reguleren.
---	---

3. Fraudebestendigheid

Dit richt zich op de vraag of de regelgeving bestand is tegen fraude. En voor zover dat niet het geval is, of hier maatregelen voor zijn getroffen.

1. Zijn er partijen die (direct of indirect) gegevens verstrekken aan de overheid voor het nemen van een besluit, en die een financieel en/of economisch belang hebben bij het frauderen hiermee (denk ook aan intermediairs en onderlinge beïnvloeding door de partijen)? Zo ja, welke partijen?	De Wodg vermindert de mogelijkheden voor checks and balances. Hierdoor ontstaat het risico dat het aanleveren of bijhouden van akoestische informatie niet wordt beheerst.
2. Zijn in de regeling maatregelen opgenomen om de fraude te voorkomen/bestrijden? Denk aan het instellen van meldpunten, het verplicht aanleveren van bewijsstukken, zoals certificaten, accountantsverklaringen, diploma's.	
3. Zijn voldoende effectieve sancties benoemd in de regeling of toelichting voor alle betrokken partijen (inclusief intermediairs en certificerende instellingen)?	
4. Is duidelijk welke maatregelen door de uitvoeringsorganisatie kunnen worden genomen om fraude zoveel mogelijk tegen te gaan (zoals controle van certificaten, administratief (keten-) toezicht, toepassing Wet BIBOB, raadpleging openbare registers voor controle van derdengegevens)?	

ILT
Omgeving, dienstverlening en vergunningverlening
Netwerken transport

Datum
16 juli 2025

Ons kenmerk
ILT-2025/27940

Conclusie fraudebestendigheid: Samenvattend,	De Wodg vermindert de mogelijkheden voor checks and balances. Hierdoor ontstaat het risico dat het aanleveren of bijhouden van akoestische informatie niet wordt beheerst.
--	--

Opmerkingen:

Deze wet heeft grote gevolgen voor de grondwettelijke bescherming van burgers tegen aantasting van hun leefomgeving, hun privacy, hun gezondheid enz. Het toepassen van deze wet gaat dus leiden tot gezondheidsschade bij burgers, tot milieuschade, tot natuurschade, tot privacy schendingen enz. In de wet is onvoldoende inhoudelijk gemotiveerd dat de grondwettelijke taak om het koninkrijk te beschermen zwaarder weegt dan de hierboven grondwettelijke taken. De ILT mist een noodzakelijke belangenafweging die motiveert dat het beschermen van het koninkrijk zo belangrijk is dat we daardoor extra gezondheidsschade, extra milieuschade en privacy schendingen zullen moeten accepteren. Het feit dat allerlei internationale verdragen de mogelijkheid bieden om in het geval van nationale veiligheid af te wijken van een verdrag laat onverlet dat dat het gebruik maken daarvan ook inhoudelijk moet worden gemotiveerd en het belang om het in te zetten tegen de andere gelijkwaardige belangen moet zijn afgewogen.

Het ministerie van Defensie ziet het huidige stelsel van wet- en regelgeving als 'wettelijke belemmeringen' en 'knelpunten'. Niet vergeten mag worden dat het huidige stelsel van wet- en regelgeving de grondrechten van burgers beschermt. In het huidige wetsvoorstel komt onvoldoende naar voren dat het ministerie van Defensie zich hiervan bewust is.

De ILT mist de tijdelijkheid van deze wet. Een wet die zo'n grote inbreuk doet op de grondrechten van burgers moet zo weinig en zo kort als mogelijk worden ingezet en zo snel als mogelijk weer buiten werking treden. Met dit in het achterhoofd had het logisch geweest om deze wet pas in werking te laten treden bij een bepaald dreigingsniveau. Dat is niet in dit wetsvoorstel opgenomen. Evenmin is in deze wet opgenomen wanneer de wet weer buiten werking wordt gesteld en het normale regime van wet- en regelgeving weer van kracht wordt.

Ditzelfde geldt voor concrete operaties die door de krijgsmacht ten behoeve van de defensiegereedheid op grond van deze wet worden uitgevoerd. Het bewustzijn en de urgentie om deze operaties zo kort mogelijk te laten duren ontbreekt in deze wet.

Het ontbreekt in dit wetsvoorstel aan waarborgen tegen misbruik van de wet.

In het huidige stelsel van wet – en regelgeving kan een minister een vrijstelling of ontheffing verlenen. Aan een vrijstelling of ontheffing kunnen voorwaarden worden verbonden. Dit laatste mist de ILT in dit wetsvoorstel. Hierdoor lijken de vrijstellingen of ontheffingen een onbegrensd karakter te hebben. En daar waar dit wetsvoorstel wél begrenzings oplegt (in bijlage I en II), is niet vastgelegd wie die grenzen bewaakt, op welke manier en wie de naleving van die begrenzings bevordert dan wel afdwingt.

In deze wet is niets opgenomen over nadeelcompensatie. Ook bepalingen over de evaluatie van deze wet binnen X jaar na inwerkingtreding ontbreken.

Tenslotte is de relatie met de vast te stellen 'Regeling militair luchthavenluchtverkeer op overige burgerluchthavens van nationale betekenis' niet beschreven in deze wet. Dit terwijl de raakvlakken groot zijn.

ILT
Omgeving, dienstverlening en
vergunningverlening
Netwerken transport

Datum
16 juli 2025

Ons kenmerk
ILT-2025/27940